

“บาท-หยวน” ทางเลือกในการชำระเงินระหว่างไทยกับจีน

(ตอนที่ 1)

พัฒนาพงษ์ ภูสุวรรณ

เศรษฐกรอาวุโส

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

ในเรื่องเงินๆทองๆ จีนมียุทธศาสตร์ที่สำคัญสำหรับเงินหยวนของตนคือ การผลักดันให้หยวนเป็นสกุลเงินสากลของโลก โดยมีแผนขยายขอบเขตการใช้เงินหยวนออกเป็น 3 ระดับคือ เริ่มจากการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนทางการเงินระหว่างประเทศ และเป็นสกุลเงินสำรองระหว่างประเทศ (International Reserve) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นี้ให้สำเร็จ จีนได้มีแผนกลยุทธ์ไว้รองรับหลายๆ ด้านพร้อมกัน ทั้งการส่งเสริมการค้ากับยุโรป ญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศอาเซียนผ่านกรอบความร่วมมือ ASEAN-CHINA FTA เพื่อเพิ่มปริมาณธุรกรรมการค้ากับต่างประเทศให้มากขึ้น กำหนดนโยบายส่งเสริมการใช้เงินหยวนไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 5 ปี ฉบับที่ 12 ของจีน มีแผนผ่อนคลายนโยบายเคลื่อนย้าย พัฒนาธุรกิจเงินหยวนระหว่างประเทศ พร้อมทั้งสร้างนวัตกรรมเงินหยวนใหม่ๆ และผลักดันการใช้เงินหยวน ส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์จีนในต่างประเทศเปิดบริการเงินหยวนให้แก่ักลงทุนจีนที่ไปลงทุนในต่างประเทศ คาดว่าผลของมาตรการดังกล่าว ในระยะต่อไปจะทำให้เงินหยวนมีแนวโน้มเป็นสกุลเงินที่มีบทบาททางการค้าและการลงทุนในอนุภูมิภาคมากขึ้น

การใช้แผนกลยุทธ์ในเชิงลึกข้างต้นยังไม่เพียงพอ เพื่อความมั่นใจระหว่างกัน จีนยังได้จัดทำความตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตราแบบทวิภาคี (Bilateral Currency Swap Agreement) กับธนาคารกลางของประเทศต่างๆ ถึง 17 ประเทศ (รวมเขตการปกครอง) รวมทั้งไทยที่เพิ่งลงนามกับจีนไปเมื่อปลายปีที่แล้ว โดยมีวงเงินรวมทั้งสิ้น 1.65 ล้านล้านหยวน

ข้อมูลการลงนาม Bilateral Currency Swap Agreement

วันที่ลงนาม	ประเทศ	วงเงิน (พันล้านหยวน)
26 ต.ค.54 *	เกาหลีใต้	360.0
22 พ.ย.54 *	ฮ่องกง	400.0
8 ก.พ.55 *	มาเลเซีย	180.0
11-มี.ค.-52	เบลารุส	20.0
23-มี.ค.-52	อินโดนีเซีย	100.0
2-เม.ย.-52	อาร์เจนตินา	70.0
9 มิ.ย.53	ไอซ์แลนด์	3.5
23-ก.ค.-53	สิงคโปร์	150.0
18-เม.ย.-54	นิวซีแลนด์	25.0
19-เม.ย.-54	อุซเบกิสถาน	0.7
20 มี.ค.55 **	มองโกเลีย	10.0
13-มิ.ย.-54	คาซัคสถาน	7.0
22-ธ.ค.-54	ไทย	70.0
23-ธ.ค.-54	ปากีสถาน	10.0
17-ม.ค.-55	สหรัฐอเมริกาบริบทมิเรตส์	35.0
21-ก.พ.-55	ตุรกี	10.0
22-มี.ค.-55	ออสเตรเลีย	200.0
	รวม	1,651.2

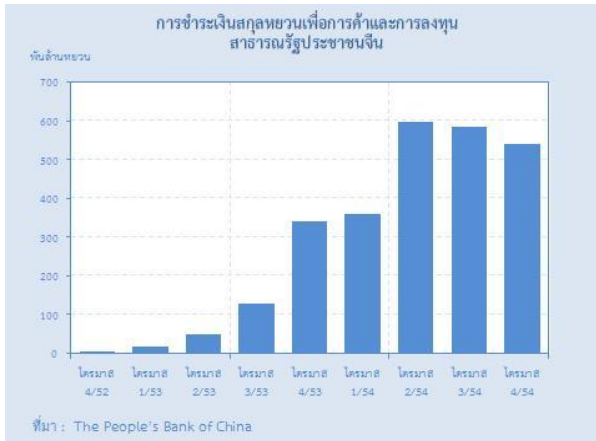
ที่มา : The People's Bank of China

หมายเหตุ * ต่ออายุสัญญาครั้งที่ 2

นอกจากนี้ ทางการเงินยังจัดตั้งเขตทำธุรกรรมการค้าเงินสกุลต่างๆ เพื่อให้มีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงอย่างเป็นทางการ โดยทดลองเปิดตลาดระหว่างธนาคาร (Interbank) ใน 4 มณฑลแรก ได้แก่ มณฑลซานตง กวางสี ยูนนาน และฉินเจียง และทำธุรกรรมซื้อ-ขายแบบกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนโดยตรง (Direct Quotation) ระหว่างเงินหยวนกับเงินวอน (เกาหลี) เงินดอลลาร์ (เวียดนาม) เงินบาท (ไทย) เงินกีบ (ลาว) และเงินเตงเก (คาซัคสถาน)

ณ สิ้นปี 2554 มีการชำระเงินหยวนเพื่อการค้าและการลงทุนผ่านธนาคารแล้ว 2.6 ล้านล้านหยวน โดยสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.7 ในปี 2553 เป็นร้อยละ 8.8 ในปี 2554 มีประเทศต่างๆ เปิดให้บริการชำระเงินสกุลท้องถิ่นกับเงินหยวนแล้ว 181 ประเทศ โดยเฉพาะฮ่องกงใช้เงินหยวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนเป็นอันดับ 3 รองจากดอลลาร์ฮ่องกง และดอลลาร์สหรัฐฯ การค้าจีน-รัสเซียชำระ

ทำธุรกรรมด้วยเงินหยวนสามารถทำได้เฉพาะกับผู้ประกอบการจีนที่ได้รับอนุญาตให้ทำการค้าด้วยเงินสกุลหยวนจำนวน 67,545 รายเท่านั้น (คาดว่าทางการจีนจะยกเลิกในอนาคต) อย่างไรก็ตาม สำหรับการส่งออกจากไทยไปจีนสามารถกำหนดราคาเป็นเงินหยวนได้โดยไม่ต้องตรวจสอบรายชื่อคู่ค้าจากจีน (โปรดติดตามตอนต่อไปในฉบับหน้าจะครับ)

ด้วยเงินหยวน-รูเบิลถึงร้อยละ 56 และการค้าจีน-เวียดนามชำระเงินด้วยหยวน-ต้องมากกว่าร้อยละ 60 สะท้อนให้เห็นว่ามีประเทศคู่ค้าของจีนให้ความสนใจการชำระเงินสกุลหยวนมากขึ้น

ปัจจุบันแม้ว่าเงินเป็นคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของไทย และธนาคารพาณิชย์ไทยเกือบทุกธนาคารจะเปิดรับชำระเงินหยวน แต่การชำระเงินหยวนและบาทยังมีมูลค่าน้อยมาก เพียงร้อยละ 1.1 ของการค้าไทย-จีน เนื่องจากผู้ประกอบการอาจจะยังไม่ได้รับข้อมูลที่เพียงพอ อีกทั้งยังมีอุปสรรคด้านกฎระเบียบการส่งออกสินค้าจากจีน ซึ่งกำหนดว่าการ

Contact author:

พัฒน์พงษ์ ภูสุวรรณ

เศรษฐกรอาวุโส

ส่วนเศรษฐกิจภาค

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

PatanapP@bot.or.th

Disclaimer: บทความนี้เป็นความเห็นส่วนตัว จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย